

Vedecká a výskumná spolupráca v rámci zahraničných kontaktov SAV

Mgr. Zuzana Panczová, PhD.

Slovenská akadémia vied

Na úrovni ústavov a centier SAV

- organizácie a centrá SAV sú samostatné právne subjekty
- uzatvárajú zmluvy o spolupráci a zapájajú sa do rôznych foriem medzinárodnej spolupráce podľa vlastného uváženia
- uchádzajú sa o podporu z centrálnych zdrojov SAV, zapájajú sa do programov SAV.

Na úrovni SAV

- členstvá v medzinárodných vedeckých združeniach (International Science Council, EASAC, ALLEA, ESA, Interacademy Partnership – IPA a i.)
  - umožňujú participovať na programoch a aktivitách týchto združení,
  - zabezpečujú činnosti národných komitétov reprezentujúcich slovenské vedecké spoločnosti a ich zapojenie do medzinárodných vedeckých únií a spoločností
  - SAV v súčasnosti zabezpečuje činnosť 20 národných komitétov z rozličných vedných odborov (zoznam je v prílohe na konci súboru; medzinárodné vedecké spoločnosti a únie sú súčasťou ISC)

Na úrovni SAV (pokrač.)

- bilaterálna spolupráca s vedeckými inštitúciami v zahraničí,
- podpora účasti tímov z organizácií SAV v medzinárodných projektoch,
- podpora projektovej spolupráce v rámci schémy ERA-NET,
- podpora projektovej spolupráce s vedeckými inštitúciami z krajín mimo EÚ
- program podpory Seal of Excellence
- program SAS-UPJS ERC Visiting Scholarship Grants

Bilaterálna spolupráca

- realizuje sa na báze dohôd o vedeckej spolupráci s vedeckými inštitúciami v zahraničí,
- zameraná na výmenu vedeckých pracovníkov a na projektovú spoluprácu,
- v súčasnosti viac ako 40 dohôd s inštitúciami v 31 krajinách,
- najnovšia dohoda – s Academia Sinica (Taiwan)
- v súčasnosti sa realizuje najmä prostredníctvom programu Mobility

Podpora účasti v medzinárodných projektoch

- dlhodobý program podpory v medzinárodných projektoch (rámcové programy EÚ, projekty COST, ostatné projekty, napr. Medzinárodný vyšehradský fond – IVF, UNESCO, Medzinárodný hydrologický program – IHP, IAEA, NATO, IEA, INES, CERN, EMPR a i.),
- podmienkou získania podpory je financovanie projektu zo strany zahraničnej alebo domácej agentúry (netýka sa COST projektov),
- tímy zo SAV riešia 30-40 projektov H2020, z toho jeden projekt ERC, 80-90 projektov COST a okolo 30 iných projektov,
- získané prostriedky z iných zdrojov (2020) – viac ako 8,5 mil. eur,
- podpora účasti z centrálnych zdrojov SAV okolo 500 tis. eur ročne.

Spolupráca v rámci schémy ERA-NET

- konzorciá grantových agentúr, ministerstiev atď. vypisujú výzvy na výskumné projekty v oblasti zamerania príslušného konzorcia,
- činnosť konzorcií je financovaná zo zdrojov EK (EK schvaľuje návrh na vytvorenie konzorcia),
- konzorciá financujú výskumné projekty, ktoré uspeli vo výzve, z vlastných zdrojov (každá agentúra financuje účasť tímov z príslušnej krajiny,
- v rámci Horizontu 2020 v schéme COFUND prispieva na výskumné projekty aj EK až do výšky 30 % celkových nákladov na projekty,
- SAV sa zapojila do schémy ERA-NET v roku 2007: členstvo v dvoch konzorciách (materiálová veda, nanotechnológie), dva výskumné projekty,
- SAV môže financovať len svoje vlastné ústavy a centrá (absentuje systémová podpora na úrovni Slovenska),

Spolupráca v rámci schémy ERA-NET

- 2012 – 2014 – rozšírenie o biomedicínske disciplíny, šesť konzorcií, 4 až 8 výskumných projektov,
- od roku 2015 – okolo 20 konzorcií, pokrytie širokého spektra disciplín vrátane spoločenských a humanitných vied,
- stúpajúci počet výskumných projektov (29 projektov v roku 2020), tlak na rozpočet,
- výdavky na projekty: 2013 – 200 tis. eur, 2021 – 600 tis. eur
- opakované neúspešné rokovania s ministerstvom školstva o vytvorení celonárodnej podpory pre účasť v schéme ERA-NET,
- Horizont Európa – Európske partnerstvá ako nová schéma

Spolupráca s vedeckými inštitúciami mimo EÚ

- spolupráca na báze spoločných výskumných projektov,
- realizuje sa na základe bilaterálnej/multilaterálnej zmluvy,
- každá strana financuje svoje výskumné tímy,
- prvá spolupráca – od 2007 – NSC (National Science Council) Taiwan (dnes Most – Ministry of Science and Technology) Taiwan,
  - výzvy sú – po vzájomnej dohode alebo spoločnom workshope – vypisované každoročne,
  - podpora 2-3 projektov vo výzve,
  - výzvy nie sú tematicky obmedzené, ale úspešné projekty sú najmä z oblasti materiálnej vedy a biomedicíny, v poslednom období aj z oblasti environmentálnych vied,

Spolupráca s vedeckými inštitúciami mimo EÚ (pokrač.)

- SAV – TÜBITAK (Turecko), od roku 2014, 2 – 3 projekty vo výzve, projekty orientované na materiálový výskum, biomedicínu, environmentálne vedy,
- V4 – Japonsko, od roku 2014
  - partneri: inštitúcie z krajín Vyšehradskej skupiny (Ministerstvo školstva, mládeže a telovýchovy Českej republiky, Národná agentúra pre výskum vývoj a inovácie, Maďarsko, Národné centrum pre výskum a vývoj, Poľsko, Slovenská akadémia vied, Medzinárodný vyšehradský fond) a Japonska (Japonská agentúra pre vedu a techniku),
  - prvá výzva – 5 projektov, z toho SAV účasť v troch projektoch,
  - nová dohoda podpísaná v roku 2020, výzva vyhlásená na jar 2021, vyhodnotenie ukončené v júli 2021, SAV účasť v piatich projektoch

Spolupráca s vedeckými inštitúciami mimo EÚ (pokrač.)

- V4 – Kórejská republika – od roku 2017,
  - partneri: inštitúcie z krajín Vyšehradskej skupiny (Ministerstvo školstva, mládeže a telovýchovy Českej republiky, Národná agentúra pre výskum vývoj a inovácie, Maďarsko, Národné centrum pre výskum a vývoj, Poľsko, Slovenská akadémia vied, Medzinárodný vyšehradský fond) a Kórejskou republikou zastúpenou Ministerstvom pre vedu, informačno-komunikačné technológie a budúce plánovanie KR,
    - v prvej výzve mala SAV účasť v troch projektoch,
- náklady na projekty dosiahli 360 tisíc eur.

Program podpory Seal of Excellence

- cieľom programu je podporiť riešenie projektov, ktoré boli predložené v rámci výziev Horizont 2020 v programe Marie Skłodowska-Curie Actions: Individual Fellowships, a v procese hodnotenia získali certifikát Seal of Excellence (slúži ako odporúčanie EK financovať projekt z národných zdrojov),
- uchádzač môže získať podporu na tri roky až do výšky 24 tis. eur/rok,
- webová stránka programu: <https://www.sav.sk/?lang=sk&doc=educ-soe>.

SAS-UPJS ERC Visiting Scholarship Grants

- program je súčasťou iniciatívy ERC „Fellowships to Visit ERC Grantee“. Jej cieľom je podpora účasti a zvýšenie úspešnosti výskumníkov z tých krajín EÚ, ktoré majú výrazne nižšie zastúpenie vo výzvach ERC,
- cieľom programu „SAS-UPJS ERC Visiting Fellowship Grants je podporiť a posilniť účasť vedcov z organizácií vo výzvach ERC, poskytnúť im možnosť získať v spolupráci s riešiteľmi ERC projektov a ich tímami skúsenosti a zručnosti potrebné pre kvalitnú prípravu a riadenie projektov.
- program začal v roku 2017, v roku 2020 doň vstúpila aj UPJŠ v Košiciach,
- podpora na 1- 3 mesiace 4 000 eur/mesiac (krytie cestovných nákladov a nákladov na pobyt u riešiteľa ERC grantu)
- podmienky udelenia a ďalšie informácie:
<https://www.sav.sk/?lang=sk&doc=educ-saserc>.

Program Mobility

- od roku 2019, nahradenie dovtedajšej schémy výmeny vedeckých pracovníkov,
- dva typy mobilitných projektov:
  - bilaterálne projekty založené na zmluve medzi SAV a príslušnou zahraničnou inštitúciou (najmä akadémie zo strednej a východnej Európy)
  - otvorené projekty – umožňujú navštíviť inštitúcie, s ktorými SAV nemá uzavretú bilaterálnu dohodu
- podmienky podpory sú stanovené v príslušnej výzve
- hneď od začiatku, v rokoch 2020 a 2021 výrazne ovplyvnený pandemickou situáciou
- webová stránka programu: <https://www.sav.sk/?lang=sk&doc=educ-mobility-basic>.